

Børne- og Ungdomsforvaltningen,
Københavns Kommune
Gyldenløvesgade 15,
1600 København V

Vurdering af den sundhedsmæssige risiko i forbindelse med asbest forurening ved EnergiCenter Voldparken, Kobbelvænget 65, 2700 København

18. oktober 2022

Sagsnr. 31-1317-155/
Reference PIOV

Baggrund:

Børne- og Ungdomsforvaltningen i Københavns Kommune har henvendt sig til Styrelsen for Patientsikkerhed første gang den 22-09-22 omkring en mulig forurening med asbest på udendørsarealer ved EnergiCenter Voldparken, som huser en børneinstitution. Der var udtaget prøver af udendørsarealer dagen forinden og den 22-09-22 blev der påvist asbeststøv i 1 ud af 7 prøver. Taget på centret har været under renovering fra juni til september 2022.

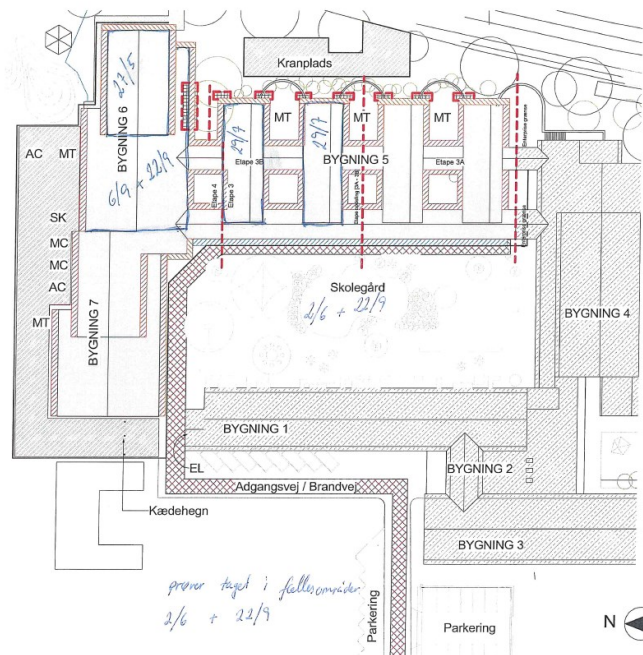
Styrelsen har efterfølgende besvaret generelle spørgsmål omkring asbest, hvor der er beskrevet hvilken sygdom, der kan være bekymring for ved en mindre asbest-eksponering, samt hvordan man skal forholde sig ved mistanke om eksponering for asbest.

Styrelsen har efterfølgende fået tilsendt yderligere prøvesvar og bedt om supplerende informationer vedrørende eksponeringen. Det er på baggrund af disse informationer, at nærværende risikovurdering foretages.

Eksponering:

I perioden juni til september er der foretaget en nedrivning af skifereternittaget (10% asbest) på Energicentret, Kobbelvænget 65. Kommunen angiver, at arbejdet med asbestholdige materialer er foregået løbende i hele perioden.

Kommunen har tilsendt nedenstående luftfotos af Kobbelvænget 65, hvor de områder hvor børnehavebørn og børnehavernes medarbejdere har færdes er optegnet med grønt og arbejdsområderne er markeret med hvidt. Desuden er der tilsendt et foto uden markering, for at man bedre kan se, hvad der er bygninger med asbesttag, der fjernes og hvad der er arbejdsområder i øvrigt.

Tege nr.: E2_H1_01

Note:

Signatur:

- Stillads
- Rullestillads
- Etapegrænse
- Adgangsvej / Brandvej - må ikke blokkeres
- Køreplader
- Områder hvor buske og træer skal beskæres - EFTER AFTALE
- Tage som renoveres
- Byggepladshegn
- Tag udskiftet i 2016/tag der ikke skal renoveres
- AC Affaldscontainer
- MT Materialeårn
- MC Materialecontainer
- EL Tilslutning af strøm
- SK Skure

Kobbelvænget 65 Tagudskifning

Byggeplads

Byggeplads	Tege nr.: E2_H1_01
	Plad:

Ifølge det oplyste har taget i hele perioden været afdækket i henhold til reglerne i Asbestbekendtgørelsen. Kommunen oplyser videre, at alle sikkerhedsprocedurer er fulgt og at der ingen indikationer er på, at procedurerne for håndtering af asbestholdigt materiale ikke er overholdt.

Arbejdstilsynet har i september været på tilsyn, hvor der ikke blev gjort anmærkninger. Nedrivningsfirmaet har løbende foretaget geltapetests for asbestfibre efter rengøring og inden frigivelse af området til håndværkerne. Frem til september var samtlige af disse prøver negative. Der er ikke før den 22-09-22 foretaget tests af udendørsarealer. Der er ikke foretaget luftprøver, hverken på byggepladsen eller i det omliggende område.

I september måned blev der af håndværkerne stillet spørgsmål til asbestprøvernes repræsentativitet, da der blev konstateret en defekt i afdækningen af taget. Det var tale om en ca. 6 meter lang defekt i vedhæftningen af en zoneadskillelse mellem rent og urent på en tagflade inde på byggepladsen. Defekten i zoneadskillelsen var inde på byggepladsen, og således ikke ud mod udearealerne. Den rene zone var fortsat overdækket, men ikke indkapslet på samme måde som den urene zone var. Der foreligger ikke information om, hvor længe zoneadskillelsen har været brudt.

Således var der mistanke om en asbestforurening, som ikke var erkendt. Der blev udtaget prøver af Dansk Miljøanalyse den 19-09-22 i områder på byggepladsen udpeget af håndværkerne, som viste asbest i 6 af 7 prøver. Efterfølgende blev der 22-09-22 påvist asbest i én af 7 prøver fra legepladsen samt i én prøve ved udblæsning udendørs på tandklinik. Den 04-10-22 blev yderligere 2 ud af 6 prøver prøver fra legepladsen fundet positive for asbest. Der blev taget omkring 50 prøver indendørs, hvor børn og voksne færdes. Alle disse prøver var negative og foretaget inden rengøring. Prøverne er udtaget af Dansk Miljøanalyse.

Kommunen oplyser, at børn ikke er kommet i kontakt med byggeaffaldet, da dette har været opbevaret på lukket byggepladsområde bag bygning 6 og 7, samt bag bygning 5 ved kranpladsen, det vil sige væk fra legepladsen.

Kommunen oplyser yderligere, at legepladsen er afgrænset fra byggepladsen af et byggepladshegn, en arbejdszone samt et afdækket stillads.

Vurdering:

Asbest er et kendt kræftfremkaldende stof. Også i mindre doser kan asbest forårsage lungehindekræft. Sygdommen er dog meget sjældent forekommende: den opstår hos 100-120 personer om året i Danmark.

Alle udsættes for en lav koncentration af asbestfibre i luften, fordi asbest indgår i en række byggematerialer, som frigiver asbest når de forvitrer eller ved nedrivning.

I den aktuelle sag har det været kendt fra begyndelsen, at det var et tag indeholdende asbest, der skulle nedrives. Der er truffet sikkerhedsforanstaltninger i forbindelse med dette, både med tanke på afdækning og håndtering af affald. Den defekt der er opstået inde på byggepladsen, det vil sige under afdækningen men mellem uren og ren zone, vurderes at være af en meget begrænset

betydning for den mængde asbest børn er blevet eksponeret for på legepladsen. Samtlige indendørs prøver har været negative, hvilket vil sige, at der ikke har været asbestfibre i luften eller støvet i et sådant omfang, at der er blæst asbestholdigt støv ind ad vinduerne eller at asbestholdigt støv er blevet slæbt ind med fodtøj eller tøj.

Samlet set vurderer Styrelsen for Patientsikkerhed, at eksponeringen af børnene har været så lav, at den ikke har en sundhedsmæssig betydning. Det vil sige, at man ikke vil forvente en højere forekomst af lungehindecancer i voksenalder hos de børn som har opholdt sig på legepladsen og institutionen, sammenlignet med andre børn.

Styrelsen for Patientsikkerhed vurderer, på baggrund af ovenstående, at en registrering af eksponeringen hos de pågældende børn, ikke er nødvendig.

Med venlig hilsen

Pierre Viala
Læge